

Kultúra

SZÉPESZTI ÁBRÁM GYÖRGY, SZABÓ GABRIELLA

KIÁLLÍTÁSMUSTRÁ:
EGY POLGÁRCSALÁD A REFORMKORBÓL

Az Ungerek

A XIX. század elején telepedett le Győrött a soproni Unger család, amelynek tagjai két nemzedéken át kártyakészítéssel foglalkoztak.

Id. Unger Mátyás (1789–1862) és ifj. Unger Mátyás (1824–1878) egy évszázados hagyományokká rendezkedő mesterség képviselői voltak: műhlyükben a kártyakészítés minden fázisát magy végezték, a kártyapapír előkészítésétől a nyomtatáson át a lapok kifestéséig. Különböző fajta soproni képez kártya, tarokk, csött (whist), traspola – és minőségű kártyáikat nemcsak Győrött, hanem még a pesti vásárokon is árulták.

A Xántus János Múzeumban látható kiállítás (2010. szeptember 9–október 11.) anyaga megismerteti az Unger család történetével, valamint a korabeli

leírások, ábrázolások, és a műhely nyomódúcainak segítségével bepillantást enged a kártyagyártás mesterségének titkaiba is. A kártya és a kártyázás győri kultúrtörténetéből is izelítőt kapunk: Hans Bock bécsi mester könyvkötéstáblából előkerült XVI. szá-

zadi lapjai igazi ritkaságok, miként – igaz, kicsit másként – az a kártyalap is, amelyet egy 1775-ös tanúkihallgatási jegyzőkönyvhöz mellékeltek bizonyíték gyanánt. S azt is megtudhatjuk, hogy a reformkor nemzeti szeleme miként alakította át a hagyományos kártyaképeket.

Az Unger család ifjabb nemzedékéhez tartozó Alajos (1814–1848) művészi pályára lépett s a bécsi képzőművészeti akadémián folytatott tanulmányokat. Olyan neves mesterek oktatták, mint Leopold Kupelwieser, akinek hatása a Szent Családot ábrázoló festményén is leolvasható. Az akadémiai éve alatt készült tanulmányrajzai bepillantást engednek a nagynevű intézmény oktatási rendszerébe, s megtudhatjuk, miért rajzoltak a

korabeli művésznövendékek annyi antik szobrot s miért nincs modellrajzaik között egyetlen női akt sem. A kiállítás egyébként nem jöhetett volna létre dr. Claudia Wunderlich (Hochschule, Neu-Ulm) segítségével nélkül, aki az Unger család leszármazottjaként hosszú évek óta kutatja felmenői történetét. Ennek során nemcsak családjá múltját, hanem a korszak kártyagyártását is kutatta.

